

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov. Zjutranje izdanje izhaja ob 11. uri, večerno pa ob 7. uri. O ponedeljkih izhaja prvo izdanje ob 1 uri pop.

Naročnina znaša:

Obe izdanji na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske popoldanske številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Novejše vesti.

Pariz 13. Predsednik Zjedinjenih držav in španska vlada sta izrekla francoski vladi svojo zahvalo za nje prizadevanje v ta namen, da se čim prej zaključijo vojne operacije.

London 13. Iz New-Yorka javljajo: Razni vodilni listi izjavljajo, da je sedanje položanje v Kitaju tehten vzrok za Ameriko, da trdno položi svojo roko na Filipine, da se ustvari tam podlago za operacije.

Berolin 13. Dejstvo, da sporočila o mirovnem protokolu niti ne omenjajo dolga na Kubi, se tolmači tu tako, da se Amerikani pokažejo velikodušne ob tej točki. Sploh prevladuje menenje, da se Amerika pokaže popustljivo ter da sklep miru ne bode pretrd za Španjce. Tako se hoče olehčati španski vladi nje stališče nasproti španski javnosti.

New-York 13. Iz Washingtona javljajo: Vojni oddelek je dobil sinoči brzojavko, da je prišlo pred Manzanillo — in to le 23 minut popred, nego se je podpisal protokol — do boja. Manzanillo so Amerikani bombardovali.

Washington 13. Tu sem je došlo sporočilo, da se je posrečilo maršalu Blanco sporočiti v Manzanillo, da se je mirovni protokol že podpisal.

Washington 13. Admiral Dewey je dobil ukaz, naj neha z blokado Manille; istotako Sampson glede blokade Kube. General Schafter je potrdil vsprejem brzojavke o zaustavljenju sovražnosti. Od general Milesa še ni nikakega odgovora.

Isi 15. Cesar je zadnje dva dni opetovano vsprejel grofa Thuna in barona Banffy-a. In sicer ukupno. V četrtič pa je vsprejel grofa Thuna samega.

Isi 15. Odločitev še ni prišla, vsaj formalna ne. Vendar vse kaže, da je zmagal baron

Banffy, katerega je toplo podpiral minister za vanje stvari, grof Goluehovski.

O sklepih, ki so se storili v sporazumljenju s krono, se glasi:

Predsednika obeh ministerstev zapričeta dne 24. t. m. v Budimpešti zopet konferenec z interesoanimi ministri. Med Avstrijo in Ogersko se sklene carinarska in trgovinska pogodba. V zmislu želje grofa Banffy-a se skliče državni zbor avstrijski, da izvoli kvotno deputacijo. Avstrijska vlada predloži državnemu zboru dotične zakone za obnovenje pogodbe.

Budimpešta 15. Vspen konferenec v Islu se smatra tu kakor zmaga ogerske vlade.

Isi 15. Danes je cesar vsprejel finančnega ministra dra. Kaizla, ministra trgovine dra. Bärnreitherja in ministra za ukupne finance, Kallaya.

Isi 15. Tudi danes je cesar ukupno vsprejel grofa Thuna in barona Banffy-ja.

Isi 15. Ministri grof Goluehovski, grof Thun, baron Banffy in dr. Kaizl so odpotovali danes na Dunaj.

Dunaj 15. Tu se govori, da v Avstriji nastane ministerska kriza. Naslednikom grofa Thuna da je določen baron Gautsch (?).

Praga 15. Govori se, da se odpravijo jezikovne naredbe. Te govorice so provzročile hudo razdraženost mej Čehi. Ako se potrdijo te govorice, se je bati resnih dogodkov.

Celje 15. Povodom slovenskih pevskih slavnosti je bilo vedenje Nemcev naravnost škandalozno. Mirne slovenske goste je nemška sodruga zasramovala uprav brutalno. Policija se je vedla kakor se vede navadno: bila je zavezница napadalecev. Živela nemška kultura!!

Dunaj 14. Shod zasebnih uradnikov Avstrije je bil socijalistiškega značaja. Govorniki so se pritoževali, da visoki umirovljeni vojaški dostojanstve-

niki delajo konkurenco — dijurnistom. Vsprejeli so se dnevni redi proti slabim plačam, ki se dajejo dijurnistom in pomožnim uradnikom. Druga resolucija zahteva, naj se uvede kakor najmanj plača 800 gld. na leto in 6 ur dela na dan.

Novi Sandec (v Galiciji) 13. Včeraj je bila razprava proti 5 obtožencem radi antisemitskih izgrediv. Trije obtoženci so bili obsojeni radi tatvine na 6, oziroma 5 in 2 meseca težke ječe. Druga dva obtožena sta bila obsojena na 3 oziroma 2 tedna radi rabuke.

Kazan 13. Požar, ki je navstal tu (kakor je bilo že sporočeno), je uničil 256 poslopij. Med istimi je več tovarn in javnih poslopij.

Madras 13. Glasom uradnega sporočila je umrlo tu na koleri od 31. julija do 7. avgusta 117 oseb, a od 8. do 12. 115 oseb.

Krščanskim socijalistom — v pomnjo.

(Dopis z dežele.)

Tu sem Vam napisal nekoliko svojih misli! Morda se ne strinjate z vsem. Vendar vas prosim, da mi ne odrečete prostorčka. Stvar je važna, tako važna, da že treba čuti različne nazore. Ako bi si hoteli tiščati oči pred dejstvom, da socijalno vprašanje trka na naša vrata, ali ako bi hoteli podočnjati važnost socijalnega gibanja, ali ako bi hoteli trditi celo, da ni vzrokov za tako gibanje, pokazali bi le, da smo kratkovidni. In to bi se maščevalo.

Jaz nisem »socijolog« po poklicu, niti nisem »požrl« Bog ve koliko knjig o socijalnem vprašanju; najdalje od mene pa je ambicija, da bi bil voditeljem kakega »gibanja«. Ali jaz živim med ljudstvom in vidim in opazujem življenje in bedo ljudstva. Moje priprosto oko in moj zdrav razum

PODLISTEK.

Čuvaj se senjske roke!

Zgodovinska povest.

Spisal A. Senoa. Poslovenil P. Š. Cvetkov.

»Hvala, eccellenza«, je odvrnil domačinu, »oprostite, da sem zakasnul. Moral sem sestaviti poročilo o svojem poslanstvu, a cesarska služba je prva. Predajem se gospem, da-si se nisem še predal v svojem življenju, ali oprostite, ako Vam ne bodem po volji, ker sem vojak in oženjen.«

Gosti so obkolili tujca, ki je praznil čašo za čašo grškega vina ter se smejal glasno šalam beneskih dam.

»Illustrissimo!« je šepnila Marietta Rossiu, katerega je bil Rabata pozdravil zelo hladno, »soparno mi je, pojdemo na zrak, na balkon!«

»Vaša zapoved mi je najsvetejši zakon!« je pomrmral poslanec, ter odšel skozi steklena vrata na balkon za lepo gospo. Ko je poročnik Capogrosso to opazil, prislomil se je na stebel priprtih vrat, zamišljen na jedno stran, na drugo gledaje Dijano in Endimijona.

Lepa gospa se je naslonila na gotsko ograjo balkona. Mesečina se jej je čudno razprostirala po divnem čelu, po belih ramenih, po sijajnih laseh, a oči so jej trepetale kakor nočna rosa.

»Rossi«, je rekla z zamolklim glasom, »ostane li Rabata dolgo v Benetkah?»

»Zakaj vprašate to, signora!« se je začudil poslanec.

»Rossi, ostane-li Rabata dolgo v Benetkah?«
»Čez dva, tri dni zapusti to mesto, pa se vrne v Ljubljano.«

»Ljubljana je blizu, zelo blizu; Rabati je nadvojvoda zelo milostiv.«

»Čujem!« je odgovoril poslanec ravnodušno.
»A Vi se ničesar ne bojite?«

»Česa?«
»Veste-li, da Vam more postati Rabata nasprotnik?«

»Meni?«
»Da pride mesto Vas za cesarskega poslanca v Benetke.«

»Mesto mene? Ste gotovo — — —?«

»Slišala sem — ne povem Vam, kaj. Jaz nočem, da pride ta medved mesto — — Vas. Privadila sem se Vašim poklonom. Zaprečite to!«

»Oh, Marieta, kako sem srečen!«

»Ne govorite o sreči, dokler je nesreča blizu.«

»Ali kako?«

»Glejte, da ga odstranite daleč — iz Ljubljane — ali kam?« se je zamislila lepa gospa in pritisnila roko na — čelo.

»Da, kam?« je ponovil zaljubljeni poslanec.

»A«, planila je gospa, »v Senj! v Senj! med rožbojniške Uskoke!«

»Divna misel, Marieta! Dà, tako bode naša ljubezen gotova!«

»Da, samo pod tem pogojem!« je dodala gospa. »Imate-li prijatelja na graškem dvoru?«

»Imam in koliko?«

»Dobro! pohvalite Rabato, njegovo srčnost; recite, da je samo on kos Senjanom. In naša ljubezen je gotova!« je dodala Marieta mekše in je podala Rossiju roko.

»Jutri pojde kurir v Gradec.«

»Dobro! vrnimo se v dvorano!«

Med tem je razmotrivalo oko poročnika Capogrossija sliko Dijanino, ali fino uho je begalo za razgovorom lepe Mariete tako živo, da se je bil nagnil proti balkonu, tako, da mu je mesec skrivaj svetil pod doljno obleko, kjer so stale na prsih s srebrom vezane črke C. D. X., t. j. consiglio dei dieci.

V dvorani se je Rabati razvedrilo sree v sijajnem društvu.

»Pri moji sablji!« je zavpil Rabata in dvignil kristalno čašo proti svetiljki, »pri Vas je lepo, gospoda, pri Vas je kakor v raju! Vaše palače, Vaše cerkve, Vaše gospe, Vaše vino, vse to ugaja očem in sreči!« (Pride še).

mi pravita, da bi bila huda samoprevara, ako bi se hoteli uverjati, da je socijalno gibanje le sad umetne agitacije. To je naravna posledica smeri, v katero je zašla človeška družba. Da se zlorablja tudi to gibanje, to je res. Saj se zlorablja vsako. Ali gibanje samo je utemeljeno v družabnih, hranilnih in gospodarskih odnošajih sedanjih. To stoji, gospod urednik.

Čujte torej moje misli, kakor se mi porajajo iz neprestanega opazovanja!

Danes hočem spregovoriti na adresu krščanskih socijalistov. Krščanski, kakor vsaki drugi socijalizem na Slovenskem je del naših teženj, najga zavijajo še tako v mednarodni ali celo v rudeči plašč. Zato se mi zdi važno vprašanje, katero hočem pojasniti nekoliko; to je: bojkotovanje socijalnodemokratskih listov.

Nastanek vsacega socijalnega lista ima svoj vzrok v naših gnjilih socijalnih razmerah. Seveda se mi bo oporekalo: socijalna demokracija ima zveze z židi in velekapitalom, — listi te stranke večinoma umetno podžigajo nezadovoljnost, da posledaj tem ložje ribarijo v kalni vodi. Ti trditvi, kakor tudi resnici, ste v tem slučaju brez veljave, ker vsakdo se praska tam, kjer ga srbi: vsakdo čita najraje to, kar je v najožji zvezi žnjim, z njegovo individualnostjo. — Kako se godi našim delavcem in delavkam po tovarnah, ki so (žal!) po večini last istega mednarodnega kapitala?! Koliko podjetij pa je v narodnih rokah? — In, ali je potem, če je firma narodna, že zjamčeno, da bo prav v vseh ozirih? Največkrat: ne! Konkretnih slučajev danes nočem imenovati; toliko se pa reče lahko, da nesrečna sebičnost steza svoje kremplje izpod židovskega, narodnega, kakor izpod krščanskega plašča. Egoizem — sebičnost je človeštvu od Adama do danes tista sila, ki je provzročila do malo vse premembe na našem planetu.

Seveda so izjeme, da celo židovskih firm je, ki so pravične delavstvu, toda te ne izpreminjajo na sploh žalostnega stanja našega delavstva niti za las. — Imamo dva različna, sovražna si tabora: krščanske socijaliste in socijalne demokrate. Oba se borita za izboljšanje razmer bednih delavcev, za priznanje pravice — bistveno za isti smoter, le: z različnimi sredstvi; oba pa proti sedanjim razmeram. Torej bi še najhujše bojkotoval nasprotnika in njegove liste oni, ki bi hkrati odstranil vzroke, zakaj so nastali — torej s spremembo razmer, češar se pa nihče ne nadeja tako naglo. Sama prepoved je gola negacija (zanikanje), ki poraja nasprotni upor. Saj vemo, kako je s knjigami, ki so na indeksu katoliške cerkve! Vsa cenzura, grmade knjig niso mogle zaježiti neizprosne posledice socijalnih razmer v prejšnjem stoletju na Francoskem: prišla je nevihta z neizprosno silo — grozovita revolucija, ker državniki (in cerkev) niso znali spraviti studenčka v mirno strugo, marveč so jezili reko, ko je že drvila v morje. Toliko z slabo, šepavo primero.

Moj nasvet je pa ta-le: da so socijalnodemokratski listi v večem številu, bolje iskani in bolje brani, ni le to vzrok, ker so podpirani od internacijonale; vzrok je, da iskreneje zagovarjajo koristi proletarijata in čisto celo s pretiranostjo, z zavijanjem resnice in z mednarodnostjo iščejo efekta in ga tudi najdejo. — »Glasnik«, »Pimor.

list«, »Slov. list« in »Domoljub«, pišejo lepo in dobro za delavstvo, toda socijalno demokratični pišejo lepše, boljše, pikantnejše; in to je, kar dela liste zanimive, če se tudi čitatelj sprva ne strinja z nazori. S samo negacijo se ne pridobivajo somišljeniki, temveč s prepričanjem; torej: več listov, pa lepše, boljše in zanimiveje vsebine, osobito času primernih stvari z ozirom na sodobno slovensko stališče. Slovence je že po naravi konservativen, a boriti se treba z enakim orožjem, in le v tem ima krščanski socijalizem na Slovenskem bodočnost. Samokrat.

Politični pregled.

K položaju. Vse oči so bile tedni obrnene v Išč, kjer je bila trojica avstrijskih ministrov, ministerski predsednik Oggerski ter minister za vnanje stvari, grof Goluchowski. Že dejstvo, da so v tem visokem poletju, ko navadno miruje politika in se ministri hlade po različnih kopeljih, zbranih v bližini vladarja toliko svetovaleev krone, priča, da to niso navadni odnošaji, v katerih živimo sedaj, marveč smo v hudi, akutni krizi.

Konkretnega se ne ve ničesar, kaj in kako se je sklenilo v Išču, da se uravna gospodarsko razmerje med obema polovicama države, oziroma, da se omogoči obnovenje pogodbe. Vse, kar nam poroča brzojav, ima značaj slutenj. Vendar pa se da slutiti precejšnjo gotovostjo, da se je pozorišče temeljito premenilo od nedelje sem. Ko so ministri odhajali v Išč, je vladalo menenje, da je minister za vnanje stvari odločno na strani grofa Thuna in se je sklepalo iz tega, da se baron Banffy težko vzdrži na svojem mestu. Sedanja poročila pa vzbujajo domnevanje, da ni bilo temu tako, kajti ta poročila potrjujejo soglasno, da je grof Goluchowski prav izdatno podprl — barona Banffy-a, oziroma predloge tega poslednjega za rešenje monarhije iz zagate, v katero je zašla vsled avstrijske obstrukcije. Tako se glase poročila iz Išča, z Dunaja in iz — Budimpešte. Najnovejša poročila iz prestolnice oggerske povdarjajo izrečno, da se izid konferene v Išču smatra kakor zmago oggerske vlade, a z Dunaja se že šepeta o ministerski krizi v Avstriji.

O vzrokih, ki so dovedli do poraza avstrijske vlade, brzojavljajo »Piccolo«:

Grof Thun je storil velik pregrešek, da je zaključil parlamentarno zasedanje. S tem je spravil oggersko vlado v veliko zadrego, ker je onemogočil s tem nadaljevanje parlamentarnega pogajanja za obnovenje pogodbe. Da ni prišlo zaključenje zasedanja, bi bili kvotni deputaciji mogli v septembru nadaljevati svoje delo in vspešno bi bile mogle tudi dotične komisije v parlamentu Oggerskem nadaljevati svoja posvetovanja. Vse to je bilo onemogočeno, ko se je zaključil državni zbor avstrijski, vsled česar se je razpustila tudi kvotna deputacija avstrijska. Oggerska pa noče več čuti o novem provizoriju, in to ne le zato, ker je baron Banffy vezan po dani besedi, ampak tudi načelno zato, ker obnovenje provizorija bi bilo protustavno. Vsako oggersko ministerstvo, ki bi pritrdilo takemu kršenju ustave, ne bi imelo več za seboj večine parlamenta oggerskega. Noben oggerski državnik ne bi imel poguma, da bi privolil v zahteve grofa Thuna. In če bi se našel kateri, ne bi imeli na

Oggerskem samo ministerske, ampak tudi ustavno krizo in položaje bi se poojstrilo še bolj.

Vsi ti pomisleki da so nagnili krono, da je pritrdila Banffy-u. Tako »Piccolo«.

Sedaj je veliko vprašanje, da-li nastopi v Avstriji kakor posledica zmage oggerske — nemško-liberalna vlada, ki bi hotela omogočiti zopet parlamentarno delovanje za sklep pogodbe z Oggersko na ta način, da ugoditi zahtevam Nemcev, kar bi značilo toliko, kakor da obstrukcija slavi svoj triumf?! Toda krivo je menenje, ki bi se znalo grozno maščevati, da bi bilo res kaj doseženo s tem. Odprava jezikovnih naredeb brez primerne odškodnine bi bilo najbrže znamenje za pričetek dogodkov na Češkem, kakoršnih je zmožen zaveden, čvrst in v svojem pravu užaljen narod. A v parlamentu bi se ne zboljšalo ničesar, marveč bi se položnje spremenilo le toliko, da bi na mesto nemške stopila češka obstrukcija ob moralni podpori vseh avstrijskih plemen. Kaj bi to značilo, ni treba praviti. Zato ne moremo prav verjeti, da pride v Avstriji do vlade, ki bi se mogla kar odločiti za tak usodni korak.

Grof Goluchowski, naš minister za vnanje stvari, je dal ravnokar izjaviti v oficejzorni »Pol. Correspondenz«, da ne misli in da nikoli do sedaj ni mislil na to, da bi odstopil. Ne sedaj in ne koncem tega jubilejnega leta. Vse dotične vesti, ki so se širile po listih, da so izmišljene popolnoma.

No, kdo ne ve, koliko so vredna taka oporekanja, ki navadno ne dokazujejo ničesar! To je že možno, da grof Goluchowski danes ne misli na odstop, iz česar pa ne sledi, da se mu ni popred stol majal. Sedanja samozavest grofa Goluchowskega si dobro poučeni krogi namreč tolmačijo tako, da je nehal pritisk proti njemu od oggerske strani! In gola resnica je, da so oggerski listi spuščali nanj kar cele baterije, a so sedaj ustavili ogenj, ker je bil grof Goluchowski toliko previden, da se je v Išču postavil na stran — barona Banffy-a. Kaj pa — čujte gospod grof Goluchowski! — ako bi se enkrat na avstrijski strani ujunačili toliko, da bi naperili svoje baterije?! Ali bi se ne utegnili zgoditi, da bi zopet jeli govoriti o krizi v ministerstvu za vnanje stvari?!

Hohó, kako to?! V praški »Politik« čitamo, da je okrožno sodišče v Libereu razveljavilo zaplembo nekega lista, ki je bil pozival nemške žene, naj kupujejo le nemške izdelke. Utemeljuje svoje razsodbo pravi rečeno okrožno sodišče, da je vsakemu dano na slobodno voljo, kupovati svoje potrebščine, kjer hoče. Pozivanje torej, naj kupujejo le pri svojih soplemenikih, nima nič kaznjivega na sebi!

Tako sodi okrožno sodišče v Libereu, pri nas pa, zlasti v Gorici, se je zadnje čase načelno plenilo vse, kar je pozivalo slovenske ljudi na izvrševanje načela: Svoji k svojim!

Ker pa se nam zdi — prosimo oproščenja, ako se motimo — da na Primorskem veljajo isti kazenski in tiskovni zakoni, kakor na Češkem, moramo že vsklikniti: Hohó, kako to? Od kod ta razlika — v praksi konfiskovanja?!

Domače vesti.

Odkritje spomenika Čehovinu v Brancici se je vršilo minolo nedeljo. Slavnosti se je udeležil namestnik ekse. Goess, deželni glavar goriski ekse. Fran Coronini, v imenu okrajnega glavarja goriskega predobri prijatelj Slovencev, viši komisar Prinzig, deputacije vojaštva, veteransko društvo itd.

Glavni znak vse slavnosti je bil ta, da se je popolnoma preziral narodni značaj dežele, tako, da ne bi bil nikdo slutil, da se slavnost vrši na slovenski zemlji da ni bilo lepega govora veleč. g. kurata Valesa. Pač, še jedenkrat se je čula slovenska beseda; seveda, ker drugače sploh ni bilo mogoče: ko je namreč g. Simčič v imenu veteranov izročil spomenik v varstvo cerkveni občini v Brancici.

Živio-klicev je bilo seveda, a ravno ti živio-klici so klasične priče za obsodbo postopanja onih, ki so priredili to slavnost. Ti živio-klici so priča, da tu biva slovenski rod, kateremu pa se prirejajo izključno nemške slavnosti, na katerih nima naše ljudstvo druge vloge, nego da služi za — stafažo.

Vseučilišče v Ljubljani!

Po svetu ti pošiljaš svoje sine,
Sloven, iz učenosti vira pit;
Najboljše sine svoje, evet mladine,
Da bodo kaj, deželi v čast in prid:
Na Dunaj ali v Gradec? to se vpraša —
To je nesreča, to sramota naša!

Sirota! Žar prijaznega pogleda
Ne sije tam iz tujih mu oči;
Domača ne pozdravlja ga beseda,
Slovenski sam naj tiho govori;
Po tujih hišah služi, da se hrani,
Kjer vse oblastno gleda ga postrani!

Kjer drugi se gosté, ostankov prosi,
Drobtine naj pobira on, prosjak;
Ko drug ponosno ga pred svetom nosi,
On skriva naj, taji trobojni trak:
Ko sin »gospod-naroda« javno vriska,
Ob zidu on naj plazi, v kot se stiska!

Življenja del najlepši, doba mlada,
Brez solnea, evetja gine mu, zakaj?
Ljubezni siromak v tujini strada,
In tega, onega ni več nazaj:
Pokrila ga je rano tuja ruša —
Mir ti, uboga ti slovenska duša!

Slovenija! daj sinom svojim mesto,
Da uka žejo si doma gasé;
Sree ohranijo narodu zvesto,
Moč si za življenja boj krepé:
Za drugimi Slovenec ne ostani,
Grad vedam dvigni v beli se Ljubljani!

Na Dunaju, v binškošno nedeljo 1. 1898.

Jos. Stritar.

Dosti bi bilo. Ali da bode vedela javnost, kako se je postopalo, konstatujemo tu še dve jako značilni dejstvi.

Društvu »Nabrežina« se ni dovolilo, da bi svojim divnim petjem poveljevalo slavnost. V pretvezo za to prepoved se je rabilo dejstvo, da to društvo ni prijavilo svoje nakane predsedništvu veteranskega društva, ampak le politični oblasti. Ponavljamo iz globokega svojega prepričanja še enkrat: da je ta formalni pogrešek bil le v pretvezo in uverjeni smo do dna svoje duše, da bi se ta pretveza ne bila rabila, ako bi pevsko društvo »Nabrežina« pelo — nemški!

Drugo dejstvo, ki je pa značilno, kako se je postopalo z zastopniki slovenskega novinstva, oziroma, kako se je popolnoma preziralo na to stran, in to povodom slavnosti, ki se je vršila na slovenskih tleh. Poročevalec glavnega glasila pokrajine, goriške »Soče«, se je sicer povabilo in mu tudi odkazalo časten prostor na najetih vozeh, ali ko je dobri mož hotel sesti na odkazani mu prostor, sedel je že na njem, poleg predsednika veteranskega društva goriškega, g. Jacobija, in poleg poročevalca goriške »Eco«, poročevalce — »Mattina«! Ta brezobzirnost se je zgodila vsled tega, ker je baje gospod namestnišveni tajnik Pozzi priporočil poročevalca »Mattinovega«.

No, gospod poročevalec »Soče« se je zadovoljil — in mi obžudujemo naravnost njegovo samozatajevanje, kakoršnemu mi ne bi bil zmožni, ampak bi se bili jednostavno obrnili na jedni nogi ter bi bili odšli po svojih poslih — poročevalec »Soče« se je torej zadovoljil z mestom v omnibusu, v katerem so se vozili — kanonirji!!! Ali kupa preziranja še ni bila polna! V Branici je bilo vse povabljenost na slavnostni banket, kar-koli je imelo kaj oficijelnega ali časnikarskega na sebi, izvzemši zopet — slovensko paro. Še le post festum, po banketu so gg. Jacobij in družba ponudili zastopniku glavnega glasila glavne narodnosti v deželi kupo — ironije, češ: Ja, warum sind sie nicht hinauf gekom men?! — da-si so ga ti gospodje videli opetovano tudi v Branici in sicer za časa banketa in pod isto gostoljubno slovensko streho, pod katero se je vršil banket!

Mi gledamo okoli sebe, da-li ne stoji v kakem kotu našega uredništva kak širok — lopar, katerim bi načrtali primeten komentar takemu postopanju. Ali ne — iz pijetete do pokojnega junaka, iz globokega spoštovanja do njegovega spomina, iz spoštovanja do ugledne hiše Čehovinove v Branici ter slednjič tudi iz spoštovanja do veleč. g. kurata Valesa, ki se je res ugledno trudil za prireditve te slavnosti, se vzdržujemo vseh nadaljnjih opazek, ampak vsklikamo le: Slava spominu našega Čehovina, a tužna nam majka slovenska!

* * *

Spominek, katerega sta izdelala goriška rojaka Biteznika, oče in sin, je zares divno delo kiparske in kamenosekške umetnosti, ki dela vso čast rečenima mojstroma. To delo priča, da imamo mi Slovenci tudi v deželi sposobnih ljudi ter da nam ne treba hoditi na tuje, ako hočemo imeti kaj lepega.

Le žal, da se je tudi s postavljanjem spomnika pokazala goriška označena tendencija: strani, obrnjeni proti cesti, imati nemški napis, ostali dve strani s slovenskim napisom sti pa obrnjeni proti Čehovinovi hiši!

Še jedna v album goriških veteranom! Iz krogov tržaških veteranov nam pišejo: Veliko število patrijotičnih društev bilo je zastopanih na slavnosti v Branici, ali društvo, ki bi moralo biti med prvimi že po svojem namenu, ni moglo poslati deputacije; to je naše »Prvo vojaško veteransko društvo za Trst in okolice«, stoječe pod visokim proviteljstvom Nj. Vel. cesarja!!

Kje da je vzrok takemu nečuvnemu postopanju, ne vemo absolutno gotovostjo, ali dozdeva se nam, da ni nemogoče, da so se gospodje v Gorici bali, da ne bi tržaški veterani, — kateri, v kolikor jih je slovenskega rodu, vendar nekoliko drugače sodijo o dolžnem spoštovanju do slovenske narodnosti, nego sodijo njih tovariši v Gorici — prišli v dotiko z vipavskimi veterani. Naše tržaško veteransko društvo, ki ima za geslo »Viribus unitis«, kateremu je vedno zvesto ostalo, uraduje vsaj kolikor toliko v treh jezikih, tako pismeno kakor ustmeno, ali goriško-gradiščansko vet. društvo uraduje le v

nemškem jeziku, da-si ne šteje več nemških členov, nego je prstov na jedni roki. Večina so vipavski Slovenci in manjšina so Lahi.

Tržaški veterani so bili namenili korporativno udeležiti se Čehovinove svečanosti in najeli so potrebne vozove za izlet v Branico, le čakali so, da jim pride vabilo od društva goriškega, v katerega okrožju se je imela vršiti svečanost. Ali o vabilu ni bilo ne duha ne sluha!

Gospod voditelj okrajnega glavarstva v Gorici je bolan in se ni mogel udeležiti slavnosti v Branici. Obolal je baje vsled svojega imenovanja pravim dvornim svetnikom — v Gorici!!

Kdor nas razume, nas razume; kdor pa ne sluti, kaj smo hoteli reči, nas bode umel, ako mu povemo, da je dvornim svetnikom v Trstu imenovan — nekdo drugi!!! Gospod dvorni svetnik v Gorici ima baje migrēno!!

Vrlemu možu! Iz Škedenja: Odšel je — oni ki je pretrpel toliko proganjanja od strani naših sovražnikov, ki pa je v poplačilo užival vso našo ljubezen; on, ki si je osvojil srea ljudstva. Gosp. kapelan Cink je bil nenadoma premeščen v Dekani. Odšel je minolo sredo. Razume se ob sebi, da smo hiteli, da mu še enkrat, v trenutku slovesa, razkrijemo vso ljubezen svojo. Na predvečer odhoda smo mu priredili podoknico: na čelu nam društvo »Velesila« in domača godba. Pred stanovanjem gospoda kapelana se je zbralo do 1000 ljudi. Gospod slavljence je došel med nas na ulico in se je na teh dokazih pristrčne udanosti zahvalil toli divno in besedami, ki so nam segale notri v srea, da smo solzili vsi: mi in — on!!

Odšel je, ali njegov spomin je ostal med nami, spomin: vrlega moža, uglednega duhovnika, rahločutnega človekoljuba, blazega prijatelja in zvestega sinu svojega naroda!!

Povdarili bi radi, da se je »nekdo« — ki bi moral biti blizu, ko ljudstvo časti nje mu podrejenega moža — zgubil nekam! Pregnale so ga bržkone misli na — magistrat!

Na sv. Goro je bil te praznike velik naval našega ljudstva. Na tisoče jih je romalo na to svetišče Matere Božje. V Gorici je bilo vrvenje kakor na mravljišču. N. pr. večerajšnji vlak, ki je odšel iz Gorice ob 5. uri 25 minut, je imel 32 vagonov, napolnjenih z romarji. Red je bil uzoren, kar je v posebno čast našemu ljudstvu. Pohvaliti pa moramo tudi sprevodnike južne železnice, ki so potrpežljivo in uljudno postopali z našim ljudstvom.

Eppur si muove! — Iz Barkovelj nam pišejo: Gospod urednik! Mislim sem že, da Greta in Trstenik popolnoma zamrjeta v narodnem obziru, o čemer so nam na našo veliko žalost še vedno trdile in pričale volilne borbe. No, danes Vam morem javiti pristrčnim veseljem, da temu ne bode tako! Po onem hribu je menda posijala luč spoznanja in vnela se je iskrica ljubezni do našega naroda. Kar, so stari prizadeli krivice svojemu rodu, hočejo sedaj z veliko navdušenostjo polagoma popravljati njihovi mlajši.

Neopisnim veseljem sem poslušal, ko se mi je pravilo nekega dne, da so sklenili vrli mladeniči obeh imenovanih vasic, kolikor jih je pod barkovljansko župnijo, probujeni po naših navdušenih Adrijajših, osnovati nov narodni pevski zbor. Pametna misel, kaj?!

Nekdo jim je pa odsvetoval to in jim je priporočil, da naj se rajše priklonijo k Adrijajšem, kar bi jim bilo v olajšek v mnogih stvareh.

In res, poslušali so ta dobri svet in Adrijajši so velikim veseljem vsprejeli v svojo sredo 17 vrlih mladeničev, ki se sedaj jako marljivo vežbajo v petju.

Tako je prav!

Čast Vam, mladeniči, ki ste pričeli ceniti svoj mili narod! Le krepčajte in blažite si svoja čustva z milo našo pesmijo ter vztrajno probujajte ž njo še one zaspance in zaslepljene gretarske in trsteniške, ki s toliko vneto še slepo služijo grdim nakanam tržaškega židovstva, ki bi hotelo utopiti v žlice vode naš slovenski živelj.

Vztrajajte torej na pričetem delu in ne ustrašite se boja in ne znoja, ker Slovan hiti pogumno na dan na vseh straneh! — Odisej.

Taki so! — »Mattinove« poročevalce je v polni meri opravičil nade gospoda Jacobija v Gorici. O slavnosti v Branici poroča tako — previdno, da po njega poročilu živa duša ne more slutiti, da se je slavnost vršila na slovenskih tleh. Vse vse, kar je bilo zbranega v Branici, je kričalo iz polnih

prs — evviva! In ta »folla« je bilo »lieta in felice«, ko je mogla kričati — evviva!

Gospod Jakobi ni zastoj pogaal poročevalec »Soče« med kanonirje, da je mogel posaditi poleg sebe — poročevalca »Mattinovega«!

Istotako — previdno je poročal »Mattino« o slavnosti minole nedelje v Rojanu. Narodnih slovenskih trobojnic seveda ni videl; istotako ni čul patrijotičnega slovenskega govora gosp. Kamuščiča; videl pa je »mandoliniste« in »coriste«, zbok česar mora misliti vsakdo, da je slavnost priredilo kako laško društvo. V resnici pa je pelo društvo »Kolo« in so udarjali tamburaši in tamburašice iz Rojana!

Tako se godi vedno: naši se trudijo in žrtvujejo o raznih prilikah, perfidno novinstvo pa stvar zasukava tako, da gre potem vse na dobro drugim. Proti takemu postopanju moramo protestovati najodločneje, ker nočemo, da bi mi Slovenci vedno in vedno gnojili — tuje njive.

Resnici na ljubo pa povdarimo tu, da je »Triester Tagblatt« pošteno sporočil o slavnosti v Rojanu.

Slavnost v Rojanu in veselica v Lonjeru, ki ste se vršili minole nedelje, sti vspeli sijajno, kakor se nam poroča na kratko. Pričakujemo podrobnega poročila od obeh strani.

Odbor »Tržaškega podpornega in bralnega društva« uljudno vabi vse svoje člene, da se udeležijo kolikor možno v velikem številu obhoda po mestu, ki se bode vršil dne 17. t. m. zvečer v proslavo rojstnega dne Njegovega Veličanstva. Zbirališče društvenikov bode v veliki vojašnici ter se isti priklonijo zastavi »Delavskega podpornega društva«.

Na sokolsko slavnost v Idriji je »Tržaški Sokol« odposlal nastopno brzojavko:

»Sokoli ob Adriji kličejo hratskemu društvu krepak sokolski: Na zdar! Sokolska ideja naj živi in se jači v varstvo in obrambo naroda.«

Goriški in Prvaški »Sokol« sta odposlala deputaciji.

Koledar.

Danes v torek 16. avgusta: Rok, sp.; Hijacint, duh. Jutri v sredo 17. avgusta: Liberat, m.; Benedikta, op.

Solčni:	Lunin:
Izhod ob 4. uri 46 min.	Izhod ob 3. uri 34 min.
Zahod „ 7. „ 21 „	Zahod „ 6. „ 42 „
Ta je 34. teden. Danes je 227. dan tega leta, imamo torej še 138 dni.	

Različne vesti.

Po 18 letih! Leta 1880. našli so kmetje nekega jutra seljaka Martina Tomiča v Gibareu razmrevljenega in brez zavesti na cesti ter ga spremili na dom, kjer je 4 dni pozneje, ne da bi črhnil

Cvet proti trganju.

(Liniment caspici).

Preiskušano mazilo — odpravlja bolečine pri kostiholu, trganju in revmatizmu. — Ena steklenica z navodilom 50 nvč Razpošilja z obratno pošto najmanj dve steklenici

„Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj“

Ph. Mr. M. Leusteka v Ljubljani.

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapecarij

od

Viljelma Dalla Torre v Trstu

Trg S. Giovanni hiš. šte. 5 (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese srečo.

ZALOGA POHIŠTVA

tvrdke

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Via Riborgo 21 in Piazza Rosario 2

(šolsko poslopje).

Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal, vsakovrstnih slik, žimnic in pogrinjal. Na zahtevanje ilustrovan cenik zastoj in franco. Naročeno blago se stavlja na parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računal stroške.

besedico, izdihnil dušo. — Za kriveca smrti tega nesrečnega se je doznalo še-le te dni, ko je kmet Franjo Kozarevič iz istega sela izpovedal na smrtni postelji, da je nekoč meseca avgusta l. 1880. bil v družbi Ivana Birova, Luke Tomića, in Štefana Ružića ter da so na cesti srečali pokojnega Martina Tomića, katerega je Štefan Ružić v prepiru udaril polenom tako močno po glavi, da se je precej zrušil nezavesten na tla. Pozneje se je doznalo, da so omenjeni seljaki dogovorno pričakovali Martina Tomića z nakano, da ga usmrte. Zlikovci so ujeti. —

Ubit od razbojnikov. V noči na 4. t. m. se je prebudil neki mesar Risto Dragičević na Visokem v Bosni vsled ropota v svoji mesnici. Ko je stopil v mesnico, spremljan od svojega psa, opazil je dva človeka, ki sta se prikradla v mesnico. Tavo sta se vrgla na mesarja ter ga z nožem kruto razmesarila, na kar sta pobegnili. Mesarjev pes je ugriznil jednega od njiju. Dragičević je mogel še stopiti na ulico, ali tam se je zrušil na tla ter umrl. Pes je ostal pri gospodarju ter jel lajati tako glasno, da je orožniški stražmojster Radi došel se štirimi orožniki. Sledili so hitro sledi ter se jim je posrečilo po sedmih urah iskanja ujeti morileca. Ista sta Ardo Delija in Edhem Hadžiibrahimović.

Književnost.

»Družbe sv. Cirila in Metoda knjižnice« je ravnokar izdala: a) XII. zvezek »Franc Jožef I., cesar avstrijski« z ene podobo, 72 strani, spisal c. kr. učiteljski ravnatelj Frančišek Hubad. Cena izvodu 15 nč. (100 izvodov 12 gl.)

b) XIII. zvezek: »Andrej baron Čehovin« s štirimi podobami, 39 strani; spisal nadučitelj J. Leban; cena izvodu 10 nč. (100 izvodov 8 gl.)

c) Tudi je izšla 64 strani obsegajoča knjižica: »Naš cesar Fran Josip I. 1848—1898« v nenavadno elegantni obliki z 27 jako čisto vtisnjenimi podobami. Spisal in založil jo je družbini prvomestnik Tomo Zupan v prid družbi sv. Cirila in Metoda. Cena tej knjigi je 15 nč. (sto izvodov 12 gld.)

Te knjige eminentno patrijotične vsebine, ki so namenjene slovenski mladini, najtoplejše priporočamo vsem slovenskim rodoljubom, posebno pa vodstvom ljudskih, meščanskih in srednjih šol, da bi jih ta naročevala v obilnem številu v razdelitev med šolsko mladež povodom slovesnega praznovanja 50-letnice cesarjevega vladanja. Knjige se dobivajo pri Iv. Bonaču, trgovcu in knjigovezu v Ljubljani, ter pri vseh knjigotračeh.

Narodni naporu Lužičanov.

Iz »Nove Dobe«.

(Zvršetak.)

Največ težave delala je vzajemnemu delovanju raznoličnost pravopisa. Zlasti Hornik se je trudil vse življenje, da bi premagal to oviro; to se mu je tudi posrečilo v toliko, da se oba narodna pravopisa, evangelski in katoliški, razlikujeta sedaj le v nekaterih pismenkah. Oba pravopisa sta v gotoci, katere se uči narod v šoli; upati je, da se doseže jedinstvo tudi v tem. To se je izvršilo že v pravopisu z latinico, v katerem se tiskajo naučne publikacije, poezije itd. Tim pravopisom tiska se naučni časopis »Časopis Maticey Serbskeje«, in leposlovni mesečnik »Lužica«; uporablja ga tudi inteligenca in gotovo mu je prihodnost zagotovljena.

Ta splošna razcepjenost ne ovira Lužičkih Srbov v vzajemnem delovanju za narodna vprašanja. To se jasno kaže na vsakoletnih sestankih lužičkega dijaštva (Shadżowanki serbskeje studowaceje młodżyny), na mejah lužičke narodnosti, in sicer vedno v krajih, kjer preti pogibelj, da se oslabi tam srbski živelj. (Slovenci in Hrvatje pa se shajajo baš radi tega in nekih (!) drugih vzrokov vedno le v Ljubljani in Zagrebu!)

Slična skladnost nam se lepo prikazuje v delovanju Maticey Srbske v Badišinu, ki je pravo ognjišče vzajemnega narodnostnega delovanja vseh Srbov brez razlike. Matica ima glavni sedež v Badišinu, v sreu Gornje Lužice, ali ima tudi svoj dolnjelužički odbor, ki se zanima za tamošnje narodne potrebe. Matica izdaja ne samo naučni časopis in knjige za inteligenco, ampak tudi za prosti

narod obeh veroizpovedanj. Na letnih sestankih Matičinih se zbirajo narodni prvaki iz Lužice, saške in pruske, Gornjeluzičani in Dolnjelužičani, katoliški in protestanti, mladi in stari — a vsem leži jedno in isto na duši in sreu: narodno blagostanje. V 50 letih svojega delovanja (od 1847 leta sem) izdala je Matica 330.000 srbskih knjig, izmed katerih je 295.000 za prosti narod, na čemer se da razvideti korist njenega delovanja za narod. (Členarina 2 for. 40 novč. in drugo pošilja se dr. E. Muka, profesor, Freiberg, Sachsen.)

Sedaj si zida Matica »Narodni dom«, viden znak zloge Lužičkih Srbov in trdna podlaga uvrščene narodne ideje v Lužici.

V tem narodnem domu izložijo narodopisne in zgodovinske zbirke, v njem postavijo srbsko tiskarno, ki je sedaj stisnjena v male nizke prostoriče sedanjega Matičinega stana. Tam uredijo srbsko knjigarno, kakoršna sedaj ne obstoji; v veliki koncertni dvorani igralo bode dobrovoljno gledališčno društvo budišinsko, zborovala pa bodo tu srbska društva, zlasti Matica. Tudi za razmerno bogato in zanimivo Matičino knjižnico je poskrbljeno, ta e sedaj skoro nepristopna v starem stanu, bogata knjižnica Hornikova pospravljena pa je v podstrešju!

Ta Matičin dom bode torej ognjišče, okolo katerega se ima razviti vse narodno in kulturno življenje srbsko, od katerega se bode širila prosveta na vse kraje lužičke domovine. Polovica doma je dogotovljena, ostalo polovico na mestu starega doma počnejo graditi, čim sredstva dovole. Proračunjena je vsa stavba na 150.000 nemških mark; dosedaj je nabranih komaj 45.000. Jasno je, da tako podjetje zasluži največje podpore ne le radi namena in značaja, ampak tudi v pripoznanje vsemu narodnemu delovanju lužičkemu. (Dobrovoljno podporo sprejema Adolf Černý, Praga, Pšetrossova ul. 188 II.)

Tudi književnost lužička, dasi mala, zasluži primeroma popolno priznanje. Razven Matice preskrbljata narod z dušno hrano dve verski društvi: Lutherske knjižovne tovarstvo in katoliška družba sv. Cirila in Metodija. Tudi časnikov ne primanjkuje. V dolnjelužičkem narečju izhaja le: »Bramborski Časnik«, a v gornjeluzičkem narečju več krtoških in evangelijskih nabožnih tednikov, dalje ekonomski časopis »Serbski Hospodar«, zabavno-poučni mesečnik »Lužica«, naučni Matičin list, ter izborni politični tednik »Serbske Noviny«. Ta list se tiska v dva tisoč iztisih za sto tisoč Gornjeluzičanov, torej je vsaki 50. Srbin naročen nanj, kar je smatrati v tem kmetskem narodu, ki šteje še tako maloštevilne inteligence, za jako lep pojav.

Takim vzajemnim delovanjem čuvajo lužički Srbi svojo narodnost v najtežjih okoliščinah, ob

splošnem pomanjkanju sol. Nikakor ne zaslužijo, da jih pozabijo jačji bratje.

Nam pa ne preostaje drugzega, nego da iz njih stanja in naporov erpimo uteho in pogum, »da vskresne vesoljnemu Slovēnstvu milejša bodočnost!«

Zadnje vesti.

Isi 16. Govori se, da se krona ne upira več odpravi jezikovnih naredeb. Tudi v tem pogledu sta zmagala grof Goluchowski in baron Banffy. Cesar hoče še pozvati k sebi Tiszo in Szilagyia, da čuje njiju menenje.

Budimpešta 16. Listi soglašajo v menenju, da v Islu se še ni storila definitivna odločitev. Gotovo pa je toliko, da je cesar odobril predloge Banffy-jeve. Na podlagi teh predlogov se bodo nadaljevala pogajanja.

Dunaj 16. Obolelemu nadškofu Angererju se je obrnilo stanje tako na zlo, da se boje od trenutka do trenutka, da nastopi katastrofa.

Dunaj 16. Pred odhodom v Palestino se cesarska dvojica nemška snide z italijanskim kraljem v Benetkah.

Dunaj 16. »Deutsche Zeitung« javlja, da je bivši finančni ravnatelj v Trstu, dr. Schuster de Bonnot, doposlal nastopno brzojavko novemu ravnatelju Zimmermannu: »Čestitam Ti na imenovanju. Tvoja oseba mi daje gotovost, da bodeš znal vršiti svojo dolžnost, vpiraje se vsem skušnjavam korupcije in favorizovanja od strani visokih vplivnih oseb.

Madrid 16. Minister za vnanje stvari je dobil oficijelno poročilo, da se je odpravila blokada Kube. Zveza po kablu se je zopet ustanovila. V španskih pristaniščih se pripravlja mnogo ladij, da popeljejo živeža na Kubo.

London 16. Reuterjeva pisarna javlja iz Hongkonga, da so Amerikani bombardovali utrdbe okolo Manile. Mesto ni trpelo nikake škode, a se je vendar udalo.

London 15. Iz Portsmoutha javljajo od večeraj, da so minole noči tam priredili banket admiralu Cervera na čast. Predsedoval je polkovnik Forney. Pozneje je bil vsprejem v hotelu admirala Cervera.

Zahvala.

Ker je neki brezimni rodoljub poslal mojemu sinu lepo knjigo: »Zgodbe sv. pisma« v dar kakor priznanje za deklamacijo »Pozdrav Krasu« v Koprivi, izrekam mu tem potom pristrčno zahvalo.

Josip Rože.

Javna zahvala.

Podpisana izreka ginjenim sream vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za vse znake odkritosrčnega sožalja in ljubezni za časa boleznin povodom smrti našega, preljubljenega, nepozabnega sina, brata, svaka, oziroma strica, gospoda

Ernesta Hmelak-a,

svojo najtoplejšo zahvalo.

Posebno zahvalo dolgujemo darovaleem krasnih vencev, udeležencem spreveda v Gorici ter onim, ki so se nam pridružili na potu, vsem torej, ki se niso plašili dolgega pota, da skažejo zadnjo čast dragemu pokojniku.

Dolžnost naša je nadalje, da izrekamo posebno zahvalo vsem domačinom iz Lokave in bratske nam Ajdovščine, ki so v tolikem številu vsprejeji zemske ostanke predragega pokojnika v domačo občino, in ki so ga potem spremili k večnemu počitku. Posebno se zahvaljujemo sotrudnikom slavnega pevskega društva za ginljivo petje pred hišo žalosti, v cerkvi in na grobu in »Rokodelskemu podpornemu društvu« za korporativno udeležbo z zastavo na sprevodu; in slednjič bodita zahvaljena iz dna srea: prečastita duhovščina in občinsko predstojništvo lokavsko.

V Lokavcu, dne 16. avgusta 1898.

Žalujoča rodbina Hmelak.